

9.5.1. Legislativa a systém požární ochrany

<http://www.guard7.cz/lex-po/lexikon-po/legislativa-a-system-pozarni-ochrany>

Základní podmínky požární bezpečnosti a podmínky pro účinnou ochranu života, zdraví a majetku před požáry stanovuje zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

Právní předpisy z oblasti PO

- § Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ([Kompletní znění](#))
- § Vyhláška č. 246/2001 Sb., o požární prevenci ([Kompletní znění](#))
- § Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ([Kompletní znění](#))

Další předpisy z oblasti požární ochrany naleznete v sekci [Legislativa](#)

System požární ochrany v ČR

Správními úřady na úseku požární ochrany jsou Ministerstvo vnitra a hasičský záchranný sbor kraje. Úkoly na úseku požární ochrany plní také orgány krajů a orgány obcí.

 Ministerstvo vnitra

 Hasičský záchranný sbor

 Kraj

 Obec

Zákon stanoví podmínky pro účinnou ochranu života, zdraví a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ústředních orgánů státní správy, právnických a podnikajících fyzických osob. Novela zákona č. 237/2000 Sb. nově zavádí začlenění činností se zvýšeným a vysokým požárním nebezpečím a kategorii činností bez požárního nebezpečí. Novelou bylo omezeno zpracování posouzení požárního nebezpečí, které se zpracovává pouze pro činnosti s vysokým požárním nebezpečím. Nově bylo zavedeno stanovení organizace a zabezpečení požární ochrany u činností se zvýšeným a vysokým požárním nebezpečím.

Zákon o požární ochraně zahrnující veškeré novely se skládá z 8 částí:

ČÁST PRVNÍ

Povinnosti ministerstev a jiných státních orgánů, právnických a fyzických osob na úseku požární ochrany.

ČÁST DRUHÁ

Státní správa a samospráva na úseku požární ochrany.

ČÁST TŘETÍ

Zrušena zákonem č. 237/2000 Sb.

ČÁST ČTVRTÁ

Jednotky požární ochrany.

ČÁST PÁTÁ

Spolupráce na úseku požární ochrany.

ČÁST ŠESTÁ

Postihy právnických osob, podnikajících fyzických osob a fyzických osob.

ČÁST SEDMÁ

Náhrada škody.

ČÁST OSMÁ

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení.

Vyhláška ministerstva vnitra stanoví podmínky požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru. Jedná se o vyhlášku o požární prevenci, která je velmi důležitá pro výkon činnosti osob odborně způsobilých v oboru PO, techniků PO a preventistů PO, kteří vykonávají činnosti na úseku PO u právnických a podnikajících fyzických osob. Vyhláška rozvádí některé povinnosti na úseku PO, které jsou v zákoně o PO stanoveny provést obecně závazným způsobem.

Vyhláška má 4 části a 5 příloh:

ČÁST PRVNÍ

Úvodní ustanovení.

ČÁST DRUHÁ

Stanovení podmínek požární bezpečnosti u právnických osob a fyzických osob.

ČÁST TŘETÍ

Způsob výkonu státního požárního dozoru.

ČÁST ČTVRTÁ

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení.

Příloha č. 1

Bezpečnostní vzdálenosti volných skladů sena a slámy od vybraných druhů objektů, lesů a komunikací.

Příloha č. 2

Hodnoty nahodilého požárního zatížení pn pro účely členění činností podle požárního nebezpečí.

Přílohy č. 3

Základní tématické okruhy k ověřování odborné způsobilosti fyzických osob.

Příloha č. 4

Vzor osvědčení o odborné způsobilosti odborně způsobilé osoby.

Příloha č. 5

Vzor osvědčení o odborné způsobilosti technika požární ochrany.

Vyhláškou se upravují podrobnosti o úkolech jednotek požární ochrany, stanoví se činnosti osob zúčastněných na jejich plnění a zásady velení při zásahu.

Vyhláška má 4 části a 14 příloh. Jedná se o vyhlášku, která je důležitá pro příslušníky hasičských záchranných sborů, pro osoby odborně způsobilé, techniky požární ochrany a preventisty PO je pouze informativní.

Ministerstvo je oprávněno stanovit prováděcím právním předpisem technické podmínky požární ochrany staveb a technologií, podmínky požární bezpečnosti výrobků a činností, u nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru a technické podmínky požární techniky, věcných prostředků

požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení.

Ministerstvo je orgánem státní správy ve věcech škol požární ochrany. V rámci této působnosti zřizuje, zrušuje a řídí střední školy požární ochrany a vyšší odborné školy požární ochrany, provádí v nich inspekci výchovy a vzdělávání a hospodářsky je zabezpečuje.

Ministerstvo na úseku požární ochrany:

- schvaluje koncepci organizace a rozvoje požární ochrany,
- předkládá Ministerstvu financí návrh rozpočtu hasičského záchranného sboru a návrh na poskytnutí dotací občanským sdružením,
- předkládá Ministerstvu financí návrh účelové dotace pro jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí,
- zabezpečuje ve spolupráci s Ministerstvem financí uvolňování finančních prostředků ze státního rozpočtu na investiční dotace na pořízení a obnovu požární techniky pro obce, jejichž jednotky požární ochrany jsou určeny požárním poplachovým plánem kraje k zásahům mimo svůj územní obvod,
- po projednání s Ministerstvem obrany organizuje požární ochranu pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu a zabezpečuje přípravu na činnost v tomto období,
- řídí výkon státní správy,
- vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany,
- kontroluje plnění úkolů, které tento zákon ukládá hasičským záchranným sborům krajů,
- řídí odbornou přípravu a usměrňuje po odborné stránce výkon služby v jednotkách požární ochrany,
- zabezpečuje výzkum a vývoj,
- stanoví postup zjišťování příčin vzniku požárů a v závažných případech se zjišťování těchto příčin zúčastňuje; zpracovává rozbor příčin vzniku požárů,

- stanoví zaměření preventivně výchovné, propagační a ediční činnosti na úseku požární ochrany a podílí se na jejím zabezpečování,
- vytváří a provozuje informační systém požární ochrany,
- na vyžádání hasičského záchranného sboru kraje poskytuje odbornou a metodickou pomoc při posuzování dokumentace staveb a technologií zvláštního významu,
- soustřeďuje a vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy jednotek požární ochrany a ústřední řízení záchranných prací,
- zabezpečuje statistické sledování požárů a mimořádných událostí se zásahy jednotek požární ochrany,
- zabezpečuje provádění požárně technických expertíz,
- zajišťuje mezinárodní spolupráci hasičského záchranného sboru.

Generální ředitelství hasičského záchranného sboru plní úkoly ministerstva na úseku požární ochrany.

Hasičský záchranný sbor kraje:

- zpracovává koncepci požární ochrany kraje,
- vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany,
- kontroluje plnění nařízení orgánů kraje vydaných na úseku požární ochrany,
- odpovídá za připravenost a akceschopnost jednotek hasičského záchranného sboru kraje,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů pro potřeby hasičského záchranného sboru,
- řídí po odborné stránce výkon služby v jednotkách požární ochrany,
- koordinuje zabezpečování požární ochrany v kraji s ostatními orgány,
- soustřeďuje podklady pro zabezpečení materiálních a finančních prostředků jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí,

- zpracovává podklady k vydání právních předpisů pro příslušné správní orgány kraje v oblastech, které vymezuje zákon,
- soustřeďuje a vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy jednotek požární ochrany a řízení záchranných prací,
- zabezpečuje statistické sledování požárů a mimořádných událostí se zásahy jednotek požární ochrany na území kraje,
- v rozsahu stanoveném ministerstvem řídí a organizuje odbornou přípravu příslušníků, velitelů jednotek hasičských záchranných sborů podniků, velitelů a strojníků jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, velitelů a strojníků jednotek sborů dobrovolných hasičů podniků,
- projednává přestupky a správní delikty na úseku požární ochrany,
- zpracovává jedenkrát ročně zprávu o stavu požární ochrany v kraji a předkládá ji krajskému úřadu,
- zabezpečuje preventivně výchovnou, propagační a ediční činnost na úseku požární ochrany podle zaměření stanoveného ministerstvem.

Orgány kraje v přenesené působnosti:

- projednávají koncepci požární ochrany v kraji,
- vytvářejí podmínky pro dislokaci a vybavení jednotek hasičského záchranného sboru,
- vydávají nařízením kraje požární poplachový plán kraje a stanoví podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany a podmínky k zabezpečení zdrojů vody k hašení požárů,
- organizují s hasičským záchranným sborem kraje požární ochranu v období stavu ohrožení státu a válečného stavu,
- hradí k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany náklady jednotkám sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí spojené se zásahy mimo jejich územní obvod a podílí se na financování jejich akceschopnosti, pořízení a obnově požární techniky.

- stanoví nařízením kraje podmínky k zabezpečení
  - požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru,
  - požární ochrany v budovách zvláštního významu,
  - požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob.

Kraj v samostatné působnosti:

- projednává roční zprávu o stavu požární ochrany v kraji,
- k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany přispívá:
  - hasičskému záchrannému sboru kraje na financování jeho potřeb,
  - obcím na financování potřeb jejich jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí.

Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany:

- zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu ve svém územním obvodu; členům jednotky sboru dobrovolných hasičů obce za hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech v mimopracovní době poskytuje odměnu,
- udržuje akceschopnost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,
- zabezpečuje odbornou přípravu členů jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,
- zabezpečuje materiální a finanční potřeby jednotky sboru dobrovolných hasičů obce a požární ochrany,
- zajišťuje péči o členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách hasičských

záchranných sborů podniků, členy jiných jednotek sborů dobrovolných hasičů obce nebo podniků, popřípadě i o osoby vyzvané k poskytnutí osobní pomoci podle § 18, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déle trávajícího zásahu na území obce,

- poskytuje náhradu ušlého výdělku členu jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, který se ve své pracovní době nebo v době, ze které mu plyne příjem z podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných prací při živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech nebo nařízeného cvičení anebo nařízené odborné přípravy,
- zabezpečuje a hradí pro členy jednotky sboru dobrovolných hasičů obce preventivní zdravotní prohlídky,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, zejména pro potřeby svého územního obvodu,
- zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany,
- zřizuje ohlašovnu požárů a další místa, odkud lze hlásit požár,
- zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanoví další zdroje vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,
- umožňuje dislokaci jednotek hasičského záchranného sboru v katastrálním území obce podle nařízení kraje a přispívá na provoz a vybavení těchto jednotek,
- spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany; za tím účelem mohou obce soustřeďovat finanční prostředky,
- organizuje preventivně výchovnou činnost,
- obecně závaznou vyhláškou
  - vydává požární řád obce,
  - stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.

Obec plní obdobně povinnosti uložené zákonem o požární ochraně právníckým osobám a podnikajícím fyzickým osobám.

Obec v přenesené působnosti na úseku požární ochrany:

- zajišťuje účast velitelů a strojníků jednotky sboru dobrovolných hasičů obce na jejich odborné přípravě,
- zajišťuje úkoly požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu.

© [GUARD7](#)